

Dnr Ju2025/00667  
Justitiedepartementet

## YTTRANDE ÖVER PROMEMORIA MED KOMPLETTERANDE FÖRSLAG TILL SOU 2025:1 - SJÄLVFÖRSÖRJNING SOM KRAV FÖR SVENSKT MEDBORGARSKAP

Civil Rights Defenders har granskat promemorians förslag och bakomliggande resonemang utifrån Sveriges internationella åtaganden att respektera och garantera mänskliga fri- och rättigheter.

Civil Rights Defenders avstyrker promemorians förslag om en höjd inkomstgräns och om ytterligare skärpningar i vilka typer av inkomster som ska få beaktas vid beräkningen av om försörjningskravet är uppfyllt.

I yttrandet över betänkandet Skärpta krav för svenskt medborgarskap (SOU 2025:1) har Civil Rights Defenders avstyrkt förslaget om att införa ett krav på egenförsörjning för medborgarskapsförvärv. I yttrandet framförde vi att ett sådant krav riskerar att leda till oskäliga tröskel- och utestängningseffekter, till nackdel för den enskildas möjligheter till delaktighet och integration i samhället. Kvinnor och andra grupper som möter särskilda utmaningar på arbetsmarknaden riskerar att missgynnas särskilt.

Promemorians förslag om ett skärpt försörjningskrav skulle ytterligare försvåra för enskilda att förvärva svenskt medborgarskap. Civil Rights Defenders delar inte promemorians bedömning att detta kommer att bidra till ökat deltagande i arbetslivet, utan anser tvärtom att skärpningarna kan få motsatt effekt. Utan medborgarskap har den enskilde en svagare position på arbetsmarknaden, bland annat eftersom arbetsgivare inte kan vara säkra på den enskildes framtida rätt att uppehålla sig i Sverige.

Ett skärpt försörjningskrav kommer i praktiken innebära att människor som har bott i Sverige i många år hålls kvar i en osäker tillvaro med begränsad tillgång till sociala och ekonomiska rättigheter. Ett sådant missgynnande av varaktigt eller permanent bosatta kan enligt FN:s rasdiskrimineringskommitté strida mot grundläggande antidiskrimineringsprinciper.<sup>1</sup> Särskilt oroväckande är att promemorians förslag riskerar att skapa ytterligare tröskel- och utestängningseffekter för exempelvis kvinnor, personer med funktionsnedsättning och andra personer som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Enligt den föreslagna ordningen ska försörjningskravet inte tillämpas om det finns särskilda skäl. I promemorian anges att det närmare tillämpningsområdet för denna ventil får övervägas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.<sup>2</sup> För det fall att förslaget om försörjningskrav vidare bereds, vill Civil Rights Defenders i detta sammanhang särskilt betona vikten av att det i förarbetena

---

<sup>1</sup> FN:s rasdiskrimineringskommitté, *General Recommendation No.30: Discrimination Against Non Citizens*, 2004, paragraf 15.

<sup>2</sup> Promemoria med kompletterande förslag till SOU 2025:1, dnr. Ju2025/00667, s. 9.

görs tydliga skrivningar som garanterar en generös tolkning av ventilen. Detta är avgörande för att säkerställa en rättssäker och proportionerlig tillämpning av försörjningskravet.

Avslutningsvis har Civil Rights Defenders även vissa synpunkter på förfarandet med promemorian i sig. Att det mitt under pågående remisstid för utredningens betänkande presenteras alternativa förslag försvårar remissinstansernas arbete och skapar också en otydlig och överskådlig lagstiftningsprocess. Mot bakgrund av beredningskravet kan ett sådant förfarande inte anses vara lämpligt.

Remissvaret har beretts av Fredrika Blume.

Stockholm som ovan,

*Martin Nyman*

Tf. biträdande chefsjurist